

DR. IR. WILLEM HERBERT DIEMONT 1907 - 1972

Een verdienstelijk leven voor wetenschap en samenleving

Een oude eik heeft door de eeuwen heen gegolden als koning van het woud. Vele generaties van mensen hebben onder zijn machtige kruin gescholen, gebivakkeerd en vergaderd. Onverwoestbaar lijkt hij te zijn met zijn ruwe stam en knoestige takken, als een symbool van al wat machtig en blijvend is. Tevreden met elke grondsoort, ongevoelig voor warmte en koude; onbuigzaam, zelfs in de zwaarste storm; onaantastbaar voor regen en sneeuw.

Zo'n woudreus geeft onderdak aan een groot gezelschap planten en dieren: vogels en zoogdieren huizen

in zijn takken, of in holten in zijn stam, en eten van zijn vruchten; insecten leven van zijn bladeren of van zijn hout; van geen enkele boom uit onze bossen zijn zoveel soorten gallen bekend; niet voor niets wordt in het onderwijs de eik vergeleken met een dierentuin! Van zijn dode hout profiteren bijzondere paddestoelen en op zijn wortels parasiteren speciale zwamdraden. Een eik, waarin door de priesters een maretak werd aangetroffen werd uitgeroepen tot een heilige boom voor het Germaanse volk: daaronder werden godsdienstige plechtigheden gehouden en offers gebracht.

Wanneer zo'n machtige boom moest worden geveld kwam een hele ploeg houthakkers in actie. Daarna deed zijn hout wederom eeuwen lang dienst in daken en zolderingen, in duurzame kisten en meubels.

Herbert Diemont, een bron van informatie tijdens de excursies van het Natuurhistorisch Genootschap.

Herbert Diemont deed aan zo'n woudreus denken: stoer, een beetje ruig in de omgang met goede kennissen, waaraan zijn Indische jeugdijaren wel niet vreemd zullen zijn geweest; toch uiterst correct op officiële ontvangsten en hoffelijk, vooral voor dames. Hard voor zichzelf, sober in zijn behoeften, doch gul en gastvrij voor zijn talrijke relaties. Serieus in zijn werk, maar vrolijk en goedlachs tijdens de ontspanning. Zo wisselden ernst en luim elkander af

tijdens de talrijke excursies die onder zijn leiding gehouden werden en op de vele vergaderingen, waar hij aanwezig moest zijn, en waar hij geen gemakkelijke onderhandelaar was. Hij kon fel en vasthoudend zijn bij het verdedigen van aan zijn zorgen toevertrouwde personen of zaken, maar was vriendelijk en behulpzaam wanneer zijn raad werd ingewonnen, en hartelijk en medelevend voor zijn personeel en zijn vrienden. Streng in de beoefening van

de wetenschap, maar eenvoudig en helder bij de verkondiging ervan. Hij had zeggenschap in heel wat landelijke en provinciale organisaties, waar hij eerlijk voor zijn mening uitkwam zonder zijn eigen voordeel te zoeken, vastberaden, rechtlijnig. Toch vertoonde zijn beleid de nodige soepelheid en wist hij te delegeren.

Velen zullen het niet hebben kunnen geloven dat deze reus zo in één slag kon worden geveld, tijdens het herstel na een ogenschijnlijk geslaagde operatie. Nu hij dood is voelt menigeen zich hulpeloos en onzeker omdat zijn helder inzicht en deskundige adviezen moeten worden gemist.

Diemont was een man van zuivere en toegepaste wetenschap. Zijn kennis was gedegen en stond geheel ten dienste van de samenleving. Daarvan getuigt zijn levensloop:

- 1931 Landbouwkundig ingenieur Wageningen.
- 1934 Vegetatiekartering in de provincie Hannover, o.m. met het doel gehavende landschappen zo natuurlijk mogelijk te herstellen.
- 1935 Assistent bij Prof. Braun-Blanquet te Montpellier: studie van de plantensociologie.
- 1936-1937 Inventarisatie natuurschoon in de provincies Groningen, Friesland, Drente en Overijssel.
- 1938 Promotie cum laude Landbouwhogeschool Wageningen.
Adjunct-houtvester Staatsbosbeheer: onderzoek natuurterreinen in de provincie Limburg.
- 1941-1972 Houtvester, later ook consulent natuurbescherming en landschapsbouw, tenslotte hoofd-ingenieur-directeur van het Staatsbosbeheer in Limburg; toepassing van de resultaten van het plantensociologisch onderzoek in bosbouw en landschapsverzorging.
Docent bosbouw aan de Hogere Landbouwschool te Roermond.
- 1972 Opzet vegetatiekaart van Nederland, mede als mentor van studenten, waaronder zijn oudste zoon, Herbert.

Tal van organisaties profiteerden van Diemont's leiding en inzichten: Hij was lid van de Provinciale Planologische Commissie, Provinciale Commissie Sint-Pietersberg, Werkgroep verbetering Roer en Jeker; daarnaast was hij bestuurslid van de stichting Het Limburgs Landschap, Provinciale Molenstichting, Recreatieschap Brunssummerheide, Natuurhistorisch Genootschap. Ook internationaal was hij geen onbekende: lid van de Benelux Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Belgisch-Nederlandse Commissie tot Bescherming van de Sint-Pietersberg. De internationale voetspoorkaart rond het Drielandpunt in Vaals werd op zijn instigatie samengesteld; het „Plantkundig Natuurpad” in het natuurstudiepark Haus Wildenrath in het Schwalm-Nettegebied werd door hem in het Nederlands vertaald en bewerkt.

Op tal van vergaderingen en congressen in het buitenland, heeft hij gesproken, vooral over de organisatie van de natuurbescherming in Nederland. Zijn lichaam werd begraven op het oude kerkhof van Sint-Pieter, in de berg, waarover hij zoveel zorgen heeft gehad.

Als erfenis laat hij ons 8500 ha veilig gestelde natuurterreinen na, verdeeld over Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Limburgs Landschap. Geen enkele grote aankoop in Limburg is buiten hem om tot stand gekomen.

Aan zijn nagedachtenis, en om wille van zijn dappere vrouw en ten dele nog onmondige kinderen zijn wij verplicht zijn werk voort te zetten, met inzet van al onze krachten. Bij het beheren van reeds veilig gestelde gebieden, en voor het redden van bedreigde terreinen. Maar bovenal bij het uitdragen van onze kennis en enthousiasme voor natuur en landschap aan een zo groot mogelijk publiek. Want van de instelling van de massa hangt het af, hoeveel wij in de naaste toekomst over zullen houden van de pracht en de rijkdommen van de Limburgse landschappen, voor wier behoud Herbert Diemont gestreden heeft.

P. P. Christiaens
P. J. v. Nieuwenhoven

De lijst van publicaties van Dr. Ir. W. H. Diemont is een spiegel van zijn belangstelling en werklust:

- 1936: Tüxen, R. & W. H. Diemont: Weitere Beiträge zum Klimaxproblem des nordwesteuropäischen Festlandes. Mitt. Naturw. Ver. Osnabrück.
- 1937: Tüxen, R. & H. Diemont: Klimaxgruppe und Klimaxschwarm. Ein Beitrag zur Klimaxtheorie. 88/89 Jahresher. Naturhist. Ges. Hannover.
- 1937: De beteekenis van de Plantensociologie voor den boschbouw, speciaal met het oog op de exotische houtsoorten. Ned. Boschbouwk. Tijdschr. no 3.
- 1938: Zur Soziologie und Synoekologie der Buchen- und Buchenmischwälder der nordwestdeutschen Mittelgebirge. Thesis, verschenen in: Mitt. der Floristisch-Soziologischen Arbeitsgemeinschaft in Niedersachsen, Heft 4, Hannover.
- 1940: Enkele merkwaardige plantengezelschappen langs de Drenthse beekdalen. Ned. Kruidk. Arch., 50.
- 1942: W. J. Jongmans & W. H. Diemont: Geologische en botanische beschouwingen over den Pietersberg en den rechter Maasoever. Med. Jaarversl. 1940 en 1941. Geol. Bur. Mijngb. Heerlen.
- 1944: Zuid-Limburgsche Boschgezelschappen. Natuurhistor. Maandbl., 33, No 5.
- 1953: Diemont, W. H., A. J. H. M. v. d. Ven & J. J. Barkman.: De Kalkgraslanden van Zuid-Limburg. Publ. Natuurhist. Gen. in Limburg, VI.
- 1955: Het nationale natuurreservaat Oostelijke Maasoever. Natuur en Landschap, 9.
- 1956: Amenagement et plantation futurs des Crayeres de la Montagne St. Pierre. Proc. and Pap. Sixth Techn. Meet. Internat. Union Conserv. Nat. and Nat. Resources. Edinburgh.
- 1961: De Betekenis van het landgoed De Hamert in de gemeente Bergen (L). Natuurhist. Maandbl., 50, 7/8.
- 1966: J. M. M. van den Broek en W. H. Diemont.: Het Savelsbos. Bosgezelschappen en bodem. Verslagen van landbouwkundige onderzoeken, Pudoc, Wageningen.
- 1968: Die systematische Einteilung der Traubeneichen-Birken und der Eichen-Hainbuchenwälder im südöstlichen Teil der Niederlande. Ber. Internat. Sympos. in Stoltzenau/Weser 1964 der internat. Ver. Vegetationskunde, Junk N.V. Den Haag.
- 1969: Zehn Jahre Freilandkultur einiger Einheimischer Orchideen im Gerendal, Niederl. Limburg. Vegetatio, Acta botanica, Junk N.V. Den Haag.
- 1969: Resultate des Naturschutzes in den Niederlande am Beispiel der Provinz Limburg. Erhalt und Pflege des freien Landschafts. Naturschutztag 1969 in Reg. Bez. Aachen. Naturschutz und Landschaftspflege Aachen.
- 1970: De toepassing van de plantensociologie bij het beheer van het Limburgs Landschap. Misc. Papers 5, Landbouwhogeschool Wageningen. De Bescherming van het Krijtland langs het Geuldal tussen Gulpen en Valkenburg. Natuur en Landschap, 13, No 1.
- 1970: Botanisch beheer van reservaten, in Het verstoorde evenwicht. J. C. v. d. Kamer. Oosthoek Uitg. Utrecht.
- 1971: Naturschutz in den Niederlande. Dechen. 123, 1/2, Bonn.
- 1971: Gids van het plantkundig natuurspad in het natuurstudiepark Haus Wildenrath. Beitr. Landesentwicklung No 22. Landschaftsverband Rheinland.